

10^e Studiedag Middeleeuwen

Feest!

Festiviteiten in de middeleeuwen

Wat? Studiedag Middeleeuwen
Wanneer? Vrijdag 1 maart 2013
Waar? Spinozagebouw, Montessorilaan 3, Zaal SP 1
Meer info? www.ru.nl/nederlands/actueel/middeleeuwendag/

Ontvangst 10.00 uur – Opening 10.30 uur – Borrel 16.30 uur
Gratis op vertoon van studenten- of medewerkerspas RU, anders €5,-

Feest!

De Nijmeegse Studiedag Middeleeuwen bestaat in 2013 tien jaar. Om dit tweede lustrum te vieren, staat de dag dit jaar in het teken van het middeleeuwse feest. Ook middeleeuwers hielden wel van een feestje, of het nu ging om processies of heiligdomsvaarten, stedelijke festiviteiten als Blijde Inkomsten en jaarmarkten of de indrukwekkende huwelijksfeesten aan Europese hoven. Op deze studiedag zal de middeleeuwse feestcultuur vanuit verschillende invalshoeken worden benaderd.

Feesten spreken tot de verbeelding, en worden door mediëvisten dan ook op zeer veel manieren bestudeerd. De aandacht kan daarbij uitgaan naar het ontstaan of de geritualiseerde aspecten van een feest, maar ook naar de sociale functie ervan. Veel mediëvisten zijn feesten gaan zien als middel om de stedelijke identiteit te versterken of tot uiting te brengen. Festiviteiten als Sacramentsdag, hoewel religieus van aard, werden in de late middeleeuwen bijvoorbeeld vaak door de stedelijke overheid gebruikt om de sociale cohesie door middel van pompeuze optochten te versterken. Ook de jaardagen van heiligen konden van groot belang zijn voor een gemeenschap, zeker als er lokaal relieken van deze persoon werden vereerd en er daardoor in de vorm van pelgrimstochten een vroege vorm van toerisme kon ontstaan.

Maar niet alleen in de stad vierde men feest: ook aan het hof wist men heel goed hoe ze van een bijzondere dag konden genieten, en wel door het nog wat prachtiger, duurder en luxer te maken dan een stedelijk 'event' kon zijn. Vanwege de verschillen in de sociale laag, in de financiën en in de bedoelingen die men met een feest had, zijn ook de feestvierders zelf onderwerp van onderzoek geworden – enerzijds als organisatoren en feestgangers, en anderzijds als critici op overdadig drankgebruik, geluidsoverlast of ander bandeloos gedrag. En wat te zeggen van die vele vrije dagen, waarop op last van de Kerk niet gewerkt mocht worden?

Op deze tiende Studiedag Middeleeuwen hopen we, door mediëvisten van verschillende afdelingen van de Radboud Universiteit Nijmegen aan het woord te laten, een veelkleurig licht te werpen op middeleeuwse festiviteiten en het publiek te laten delen in de feestvreugde.

Het organiserend comité,

Kor Bosch, Renée Gabriël, Anne Huijbers, Judith Keßler, Marjolijn Kruijper en Ad Poirters

Programma Studiedag Middeleeuwen 2013

- 10.00 uur   Ontvangst met koffie en thee
- 10.30 uur   Opening door dagvoorzitter drs. Rosanne Hebing (Engelse Taal en Cultuur)
- 10.35 uur   drs. Marjolijn Kruip (Kunstgeschiedenis)
Party en afterparty. Het 9e kapittel van de Orde van het Gulden Vlies in Den Haag (1456)
- 11.00 uur   prof. dr. Giel van Gemert (Duitse Taal en Cultuur)
Representatie en luilekkerland. Vroegmoderne feestcultuur in de Duitse Landen
- 11.30 uur   Pauze met koffie en thee
- 12.00 uur   dr. Petty Bange (Geschiedenis)
Dansend naar de hel. Middeleeuwse moralisten over ijdel vermaak
- 12.30 uur   dr. Sándor Chardonens (Engelse Taal en Cultuur)
Geen reden tot feest. Gevaarlijke dagen in de middeleeuwse kalender
- 13.00 uur   Lunchpauze (lunch op eigen gelegenheid)
- 14.00 uur   prof. dr. Paul Bakker (Filosofie)
Dante's filosofische feestmaal
- 14.30 uur   dr. Charles Caspers (Titus Brandsma Instituut)
Mysterie feesten van de laatmiddeleeuwse christenheid
- 15.00 uur   Pauze met koffie en thee
- 15.30 uur   drs. Sophie Reinders (Nederlandse Taal en Cultuur)
*"De tweede dag van vasten, hebben wij dit geschreven als gasten"
Vrouwenalba als sociale objecten*
- 16.00 uur   prof. dr. Paul Stephenson (Geschiedenis)
Celebrating Byzantine victories
- 16.30 uur   Sluiting en borrel in het Cultuurcafé

oor studenten en staf van de faculteiten Letteren en Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen van de Radboud Universiteit Nijmegen en voor andere geïnteresseerden. Geen inschrijving nodig.

e Studiedag Middeleeuwen wordt mogelijk gemaakt door de afdelingen Geschiedenis, Engels, Duits en Nederlands, het instituut 'Historical, Literary, and Cultural Studies' en de Faculteit der Filosofie, Theologie en Religiewetenschappen.

Vragen? Stuur gerust een mail naar Kor Bosch (k.bosch@let.ru.nl)